

**Узагальнені пропозиції стейкхолдерів щодо змісту
освітньо-професійної програми «Магістр фінансів, банківської справи та страхування
до редакцій 2023 та 2024 років**

Учасники формування ОП	Рекомендації
Здобувачі вищої освіти	<p>2023 рік <i>На круглому столі «Напрями розвитку освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальностями 073 Менеджмент і 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», який відбувся 9 червня 2023 року</i> Здобувачка освітнього ступеня магістр за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування, бухгалтер ТОВ “Редітум Груп” Владислава ПОЛЩУК запропонувала перенести з обов’язкового блоку у вибірковий блок ОК «Менеджмент організацій», оскільки її зміст більше орієнтований на загальні управлінські компетенції, ніж на профільні фінансові знання, проте курс зберігає значну освітню цінність, забезпечуючи формування навичок організаційного управління, стратегічного мислення та ефективної комунікації, які є важливими для комплексної підготовки фахівця у фінансовій сфері (пропозицію враховано).</p> <p>2024 рік <i>На круглому столі «Модернізація освітніх програм в умовах динамічних змін освітньо-наукового простору», який відбувся 13 травня 2024 року</i> Здобувачка освітнього ступеня магістр за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування, бізнес-аналітик ТОВ «АУДИТ СОФТ» Дар’я ТИШКО зазначила про необхідність вивчення програмних модулів системи «BAS», які дозволяють автоматизувати управління фінансами, бюджетування, моніторинг та аналіз показників діяльності підприємства тощо (пропозицію враховано).</p> <p>Здобувач освітнього ступеня магістр за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування, головний спеціаліст сектору агропромислового розвитку управління економіки Хмельницької міської ради Олександр РУДЕНКО запропонував перенести з обов’язкового блоку у вибірковий блок ОК «Методологія і організація наукових досліджень», оскільки на бакалавраті вивчається дисципліна «Основи наукових досліджень», здійснюється написання курсових та наукових робіт, з метою усунення дублювання окремої інформації (пропозицію враховано). Також запропонував збільшення годин вивчення англійської мови. Додати дисципліни, які б передбачали формування Soft skills, комунікаційних здібностей та ведення переговорів (пропозиції враховано).</p> <p>Здобувач освітнього ступеня магістр за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування, Власник та директор фірми «iFixes» Вадим ПОВОРОЗНЮК запропонував збільшити професійні компетентності,</p>

	спрямовані на формування цифрових навиків (пропозицію враховано – до вибіркового блоку внесено освітню компоненту «Цифрові інструменти податкового адміністрування»).
Випускники спеціальності	<p>2023 рік <i>На круглому столі «Напрями розвитку освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальностями 073 Менеджмент і 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», який відбувся 9 червня 2023 року</i> Бізнес-аналітик ТМ “Матіко” Анастасія ХАЛАВЧУК запропонувала внести до вибірових компонент навчального плану дисципліни «Фінансова розвідка» та «Контроль фінансових потоків», оскільки ці курси спрямовані на формування спеціалізованих компетенцій, необхідних для професійної діяльності у сфері фінансового моніторингу та аналітики (пропозицію враховано).</p> <p>2024 рік <i>На круглому столі «Модернізація освітніх програм в умовах динамічних змін освітньо-наукового простору», який відбувся 13 травня 2024 року</i> Головна економістка управління роздрібних продажів відділення АБ «Укргазбанк» Юлія НЕСТЕРИШЕНА запропонувала поглиблено вивчати окремі аспекти кредитних, депозитних та ін. фінансових ризиків в діяльності банківських структур продажу (пропозицію враховано в межах тематики курсових робіт з ОК «Банківський менеджмент» та розширено тематику магістерських робіт).</p>
Студентське самоврядування	<p>2023 рік Пропозиція щодо активізації комунікативних заходів та проведення щосеместрово «Вечорів ігр» (протокол засідання Студентської ради № 23 від 08 грудня 2023 р.) (пропозиція врахована, заходи проводяться).</p> <p>2024 рік На засіданні наукового товариства студентів, аспірантів та молодих вчених ХУУП імені Леоніда Юзькова 20 травня 2024 року, протокол №4 розглядалася пропозиція розширити перелік вибірових освітніх компонент та їх системної актуалізації з метою забезпечення формування індивідуальної освітньої траєкторії та реалізації принципу студентоцентризму (пропозицію враховано – розширено перелік вибірових освітніх компонент, що відповідають сучасним науковим і професійним тенденціям, а саме: «Фандрайзинг», «Фінансовий екаунтинг», «Інвестиційний менеджмент», «Фінансовий інжиніринг», «Професійна та корпоративна етика», «Управління проєктами територіальних громад» та вилучено з вибіркового блоку освітні компоненти, які не користуються попитом, або втратили актуальність, зокрема: «Корпоративні інформаційні системи», «Управління ризиками та економічною безпекою бізнесу», «Управління соціальною та екологічною безпекою діяльності», «Управління інноваційно-інвестиційною діяльністю», «Державний кредит», «Контроль фінансових потоків», «Шахрайство на фінансовому ринку»).</p>

Роботодавці

2023 рік

На круглому столі «Напрями розвитку освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальностями 073 Менеджмент і 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», який відбувся 9 червня 2023 року

Головний спеціаліст відділу розвитку промисловості та підприємництва управління економіки Хмельницької міської ради **Юлія СТУПАРЬ** під час доповіді «Аналіз взаємозалежностей тенденцій соціально-економічного розвитку регіонів, громад та бізнесу на попит фахівців економічних та управлінських спеціальностей» висловила пропозицію перенести ОК «Управління фінансами територіальних громад» з 3-го семестру до 2-го семестру, що дозволить підвищити готовність майбутніх фахівців до аналітичної та управлінської діяльності на регіональному рівні. **(пропозицію враховано).**

Фахівець з персоналу SEBN UA **Ірина ШУЛЬЖУК** в межах доповіді «Особливості відбору персоналу за фінансово-економічним та управлінським напрямами» запропонувала включити в зміст окремих освітніх компонентів питання пов'язані з роботою з спеціалізованим автоматизованим програмним забезпеченням у фінансовій сфері **(пропозицію враховано, починаючи з 2023 року** кафедрою ФБССФР взято вектор нарощення кількості та якості програмних продуктів, які вивчаються ЗДВО у процесі навчання).

Провідний бухгалтер ПП «Славутич-Поділля» **Ірина БЛАЩУК** рекомендувала додати в рамках вивчення блоку дисциплін за напрямком «Бухгалтерський облік та аудит» теми пов'язані з питаннями автоматизації та цифровізації бухгалтерських операцій **(пропозицію враховано).**

2024 рік

На круглому столі «Модернізація освітніх програм в умовах динамічних змін освітньо-наукового простору», який відбувся 13 травня 2024 року

Менеджер з продажу Хмельницької філії ПП «Фірма «Агро-центр» **Михайло ЛУКОМСЬКИЙ** наголосив на необхідності підвищення комунікативних компетентностей здобувачів вищої освіти, а також на важливості використання активних методів навчання, які дозволяють краще опановувати теоретичний матеріал. Зокрема, запропонував введення тренінгових курсів в освітню програму **(пропозицію враховано – запроваджено ВК:** Тренінг-курс «Технологія ведення переговорів» та Тренінг-курс «Проектне фінансування»).

Перший заступник голови Лісогринівецької ОТГ **Андрій АНТОНЮК** виступив з пропозицією внести до ОПП навчальну дисципліну «Управління комунальною власністю». Виходячи із унікальності освітньої програми та потреб ТГ за цим напрямком **(пропозицію враховано)**

Власник компанії Smart Haul LLC (логістична діяльність в США) **Корба Валерій Юрійович** акцентував увагу на посиленні вивчення іноземної мови відповідно до тенденцій Євроінтеграції **(пропозицію враховано).**

Директор ПП «Подільокс» **Самарічев Дмитро Олександрович** запропонував посилити вивчення дисциплін, які спрямовані на діджиталізацію фінансової діяльності **(пропозицію враховано – перенесено в обов'язковий блок ППО 10. Інформаційні системи і технології в управлінні фінансами).**

	<p>Директорка страхової компанії «ТАС», к.е.н. Яцишин Наталія Зіновіївна внесла пропозицію щодо доцільності посилення вивчення в межах страхових дисциплін тематики сталого розвитку, зокрема управління екологічними та соціальними ризиками, а також ролі страхового сектору у забезпеченні фінансової стійкості та післякризового відновлення економіки (пропозицію враховано в межах тематики ОК «Страховий менеджмент»).</p>
<p>Академічна спільнота</p>	<p>2023 рік <i>На круглому столі «Напрями розвитку освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальностями 073 Менеджмент і 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», який відбувся 9 червня 2023 року</i> У зв'язку зі зміною назви спеціальності та розширенням її змістового наповнення до складу освітньої програми було внесено пропозицію к.е.н. доцента Наталії ЗАХАРКЕВИЧ щодо включення навчальної дисципліни «Фундаментальний і технічний аналіз фондового ринку» до обов'язкової компоненти, натомість освітню компоненту «Фондовий ринок» доречно перенести для вивчення на бакалаврському рівні. Необхідність такого рішення зумовлена потребою забезпечення відповідності освітньої програми оновленій спеціальності, формування у здобувачів системних знань про механізми функціонування ринку цінних паперів, фінансові інструменти, біржову інфраструктуру та інвестиційні процеси. Запровадження дисципліни до обов'язкового блоку сприятиме поглибленню професійних компетентностей у сфері фінансових ринків, підвищенню практичної орієнтованості підготовки та забезпеченню конкурентоспроможності випускників на ринку праці (пропозицію враховано).</p> <p>Пропозиція групи забезпечення ОП посилити складову спеціальності «Фондовий ринок» вибірковыми навчальними дисциплінами «Професійна діяльність на фондовому ринку», «Міжнародний фондовий ринок» (пропозицію враховано).</p> <p>К.е.н., доцент Дар'я АРЗЯНЦЕВА запропонувала внести до вибірових компонент навчального плану дисципліну «Шахрайство на фінансовому ринку», оскільки курс спрямований на формування спеціалізованих компетенцій у сфері виявлення та запобігання фінансовим правопорушенням, що є актуальним для професійної діяльності фахівців фінансового та аналітичного профілів (пропозицію враховано).</p> <p>2024 рік <i>На круглому столі «Модернізація освітніх програм в умовах динамічних змін освітньо-наукового простору», який відбувся 13 травня 2024 року</i> К.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Уманського національного університету садівництва, гарант освітньої програми за спеціальністю 072 першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Леся БАРАБАШ запропонувала внести навчальну дисципліну «Поведінкові фінанси» у якості обов'язкової освітньої компоненти на магістерському рівні (пропозицію враховано).</p>

Голова циклової комісії (кафедри) фінансів, обліку і оподаткування ВСП «Хмельницький торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ», к.е.н., викладач вищої категорії, викладач – методист **Ольга ГРИЦЕНКО** запропонувала додати до вибіркового блоку ОК «Фінансовий екаунтинг» **(пропозицію враховано)**.

Завідувач кафедри фінансів та кредиту Поліського національного університету, к.е.н., професор **Дмитро ДЕМА** запропонував внести до вибіркового блоку освітню компоненту «Управління проектами територіальних громад» **(пропозицію враховано)**.

Доцентка кафедри фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку Хмельницького національного університету, гарантка ОПП "Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок" другого (магістерського) рівня вищої освіти, к.е.н, доцент **Інна ДОЦЕНКО** запропонувала поєднання теоретичної та практичної підготовки при викладанні освітніх компонент. Відмітила як позитивну сторону ОПП дисципліни наявність освітніх компонент «Управління фінансами територіальних громад», «Фундаментальний і технічний аналіз фондового ринку», «Професійна діяльність на фондовому ринку», «Міжнародний фондовий ринок» **(пропозицію враховано)**.

Завідувач кафедри фінансів, банківської справи, страхування та електронних платіжних систем Закладу вищої освіти «Державний подільський університет», д.е.н., професор **Володимир РУДИК** запропонував внести до вибіркового блоку освітню компоненту «Фінансовий інжиніринг» **(пропозицію враховано)**.

Завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, д.держ.упр., професор **Едуард ЩЕПАНСЬКИЙ** зауважив, що під час вивчення освітніх компонент звертати увагу на повоєнне відновлення України та підкреслив, що за результатами опитування студентів виявлено бажання студентів посилення вивчення іноземної мови **(пропозицію враховано – в межах тематики освітніх компонент)**.

Інші стейкхолдери

2024 рік
На круглому столі «Модернізація освітніх програм в умовах динамічних змін освітньо-наукового простору», який відбувся 13 травня 2024 року

Головний фахівець КУ Хмельницької міської ради «Агенція розвитку Хмельницького» **Андрій МОЩАНЕЦЬ** запропонував зосередити увагу в окремих темах освітніх компонентів на реалізації цілей сталого розвитку **(пропозицію враховано)**.

Заступник голови Хмельницької обласної організації «Спілка економістів України» **Світлана КАПТАНЕЦЬ** запропонувала посилити практичну складову підготовки здобувачів шляхом залучення представників професійної спільноти до проведення гостьових лекцій, експертних семінарів та спільних аналітичних проєктів з актуальних питань розвитку фінансового сектору регіону **(пропозицію враховано)**.

Досвід інших ЗВО

Вітчизняні ЗВО

Досвід освітньо-професійної програми другого (магістерського) рівня «Фінанси і кредит» **Львівського національного університету імені Івана Франка** у переліку вибіркового компонентів виділено навчальну дисципліну «Проектне фінансування та фандрайзинг». У зв'язку з цим до вибіркового освітніх компонентів було включено навчальну дисципліну «Фандрайзинг» та тренінг-курс «Проектне фінансування».

На основі вивчення досвіду **Західноукраїнського національного університету** до вибіркового блоку було запропоновано включити освітні компоненти «Управління фінансовими ризиками» та «Управління фінансовою безпекою», що сприятиме формуванню у здобувачів вищої освіти інтегрованих компетентностей щодо ідентифікації, кількісної та якісної оцінки фінансових ризиків, розроблення механізмів їх мінімізації, а також забезпечення фінансової стійкості суб'єктів господарювання.

З урахуванням практики **Уманського національного університету садівництва** вибіркового блоку доповнено дисципліною «Поведінкові фінанси», що забезпечує розуміння поведінкових аспектів фінансових рішень, інвестиційної поведінки та ризик-орієнтованого мислення.

Враховуючи досвід освітньої програми «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» **Поліського національного університету**, де в навчальному плані передбачено дисципліну «Фінансова етика бізнесу», до нашого навчального плану введено дисципліну «Професійна та корпоративна етика», що відповідає сучасним вимогам формування етичних компетенцій у фінансовій сфері та розвитку корпоративної культури.

Іноземні ЗВО

Під час оновлення ОП здійснювався аналіз зарубіжних практик реалізації магістерських програм з метою забезпечення її відповідності сучасним європейським та міжнародним підходам до підготовки здобувачів у сфері фінансів. Зокрема, у період з 2023 по 2025 роки науково-педагогічними працівниками університету було вивчено досвід партнера **Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży** (Республіка Польща), де значна увага приділяється практикоорієнтованому навчання, інтеграції фінансової аналітики з цифровими інструментами, розвитку компетентностей у сфері фінансового планування та управління ризиками, а також тісній співпраці з бізнес-середовищем. Особливістю освітніх програм є поєднання теоретичної підготовки з кейс-методами, проєктною діяльністю та обов'язковими стажуваннями, що сприяє формуванню у студентів прикладних навичок прийняття фінансових рішень. Вивчений досвід було враховано під час удосконалення структури освітньої програми, посилення аналітичного та практичного компонентів, а також інтеграції цифрових методів навчання. На основі досвіду **Університету Марії Кюрі-Склодовської (2024 р.)** підтверджено необхідність поглибленого вивчення цифрових інструментів, тренінгових підходів до викладання навчальних дисциплін для підвищення ефективності фінансових процесів. Зокрема, в ОП було перенесено до обов'язкового блоку ОК «Інформаційні системи і технології в управлінні фінансами».

Практика **Економічного університету в Братиславі** показала необхідність посилення освітньої програми за рахунок освітніх компонентів, пов'язаних з бізнес-аналітикою, фінансовим та економічним аналізом,

використанням математичних методів моделювання, прогнозування та управління ризиками. Посилено освітні компоненти аналітичного блоку «Інформаційні системи і технології в управлінні фінансами», «Диджиталізація у сфері фінансів», «Цифрові інструменти податкового адміністрування», «Фінансовий інжиніринг».

Досвід **Університету менеджменту Варни (VUM) (м. Варна, Болгарія)** дозволив запропонувати освітні компоненти Тренінг-курс «Технологія ведення переговорів».

Проаналізовано досвід ЗВО-партнера – **Університету Масарика (Чеська Республіка)**, в якому реалізується модель міжфакультетських навчальних планів вивчення окремих ОК за різними ОП. Таку практику використано для дисциплін: «Бізнес комунікації (викладається іноземною мовою)», «Митне право», «Правове забезпечення банківської безпеки».

У межах міжнародної академічної взаємодії також було враховано досвід **New York Institute of English and Business (США)**, отриманий під час спільних науково-освітніх заходів. Набута практика дозволила інтегрувати в ОП підходи до викладання англійської мови.